ΤΟ ΔΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΩΝ ΔΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΦΕΡΡΥ

Η ΚΟΙΛΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΙΑ κραυγὴ τρόμου κ' ἀπελπισίας ἀκούστηκε.

Κι' ὁ δύστυχος 'Ορόκης κατρακύλησε στὴν ἄβυσσο, χτυπώντας ἐπάνω στοὺς μυτεροὺς βράχους, σιντριβόμενος κω κατωσκιζόμενος, ἀλλὰ κρατώντας πάντα σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά του τὸ καταραμένο χρυσάφι, ποὺχε γίνει αἰτία τοῦ θανάτου του!

ΑΝΤΩΝΙΟ ΚΑΙ ΦΑΒΙΟΣ ΜΕΔΙΑΝΑΣ

Ἄς ξαναγυρίσουμε πάλι στὴ διήγησί μας, τὴν ὁποία διακόψαμε γιὰ μιὰ στιγμή, γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τοὺς δυὸ ἀθλίους τυχοδιῶκτες, τὸν Βαράγια καὶ τὸν μακαρίτη πειὰ 'Ορόκη.

'Ο Πέτρος Διάζ, ὁ ὁποῖος εἶχε βυθισθεῖ σὲ θλιβερὲς σκέψεις κατόπιν τῆς τραγικτικῆς ἀποκαλύψεως ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ Φάβιος εἰς βάρος τοῦ δὸν 'Εστεβάν, ἢ μᾶλλον τοῦ 'Αντώνιο Μεδιάνα, ὅπως θὰ τὸν ὀνομάζουμε ἀπ' ἐδῶ καὶ στὸ ἑξῆς, ὁ Πέτρος Διάζ, λέμε, σήκωσε ξαφνικὰ τὸ κεφάλι του, κύτταξε τοὺς τρεῖς κυνηγοὺς καὶ τοὺς εἶπε μὲ φωνὴ ἀτάραχη:

— Κύριοι, εἶμαι αἰχμάλωτός σας, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τοῦ πολέμου, καὶ περιμένω νὰ μάθω τί θ' ἀποφασίσετε γιὰ μένα.

— Εἶσαι ἐλεύθερος, Διάζ, τοῦ φώναξε ὁ Φάβιος, ἐλεύθερος χωρὶς ὅρους.

— Ὄχι, ὄχι, εἶπε ὁ Βοναροζέ. Θὰ ἐλευθερώσουμε τὸν κύριο Διάζ, ἀλλὰ ὑπὸ ἕναν ὅρο, πολὺ αὐστηρὸ μάλιστα.

— Ποιόν; ρώτησε παραξενεμένος ὁ Διάζ.

— Γνωρίζεις, τοῦ εἶπε ὁ Βοναροζέ, ἕνα μυστικό, τὸ ὁποῖο ἀνήκει σὲ μᾶς. Εἴχαμε ἀποφασίσει νὰ σκοτώσουμε τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ μάθαινε τὸ μυστικό μας αὐτό. Γιὰ σένα ὅμως ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα. Σὺ εἶσαι ἄνθρωπος γενναῖος καὶ δὲν παραβαίνεις τὸν λόγο σου ὅταν τὸν δώσης. Ἀπαιτῶ λοιπόν, πρὶν σ' ἐλευθερώσουμε, νὰ μᾶς δώσης τὸν λόγο τῆς τιμῆς σου, ὅτι δὲν θ' ἀποκαλύψης σὲ κανένα τὸ μυστικὸ τῆς ὑπάρξεως τῆς Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ.

'Ο Πέτρος Διάζ ἀναστέναξε καὶ ἀπάντησε:

— Στὸ χρυσάφι αὐτὸ εἶχα βασίσει τὴν ἐλευθερία καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς πατρίδος μου, ἐν συνεννοήσει μὲ τὸν 'Αντώνιο Μεδιάνα. Μὰ ἡ Μοῖρα ἐματαίωσε τὰ σχέδιά μας. 'Ο δὸν 'Αντώνιο Μεδιάνα, βρίσκεται πειὰ αἰχμάλωτος στὰ χέρια σας. Τ' ὄνειρό μου χάνεται γιὰ πάντα. Μοῦ εἶνε ἀδιάφορος λοιπὸν ὁ θησαυρὸς τῆς Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ. Τί νὰ τὸν κάνω πειὰ ἐγώ, ἕνας κυνηγὸς τῶν δασῶν; Σᾶς ἀρκίζομαι λοιπὸν στὴν τιμή μου, ὅτι δὲν θὰ φανερώσω σὲ κανένα τὸ μυστικὸ αὐτό. Θὰ ξεχάσω μάλιστα κ' ὅτι εἶδα τὸ χρυσάφι αὐτό....

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ Βοναροζέ. Καὶ τώρα, Πέτρε Διάζ, εἶσ' ἐλεύθερος ν' ἀναχωρήσης.

— Ὄχι ἀκόμα, ἀπάντησε ὁ Διάζ. Ὑπάρχει κάτιο μυστήριο σ' ὅσα συμβαίνουν ἐδῶ. Δὲν μ' ἐνδιαφέρει βέβαια προσωπικῶς τὸ μυστήριο αὐτό, ὡστόσο, θὰ ἤθελα νὰ μάθω....

— Θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσω ἐγὼ ὅλα, εἶπε ὁ Πέπες. 'Ο Φάβιος Μεδιάνας....

— Στάσου, Πέπε! τὸν διέκοψε ὁ Φάβιος. Πρόκειται νὰ δικάσουμε σὲ λίγο, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ποὺ μᾶς βλέπει καὶ μᾶς παρακολουθεῖ ἀπ' τοὺς οὐρανούς, τὸν 'Αντώνιο Μεδιάνα. Ἄς μείνει λοιπὸν ὁ Πέτρος Διάζ. Ἔτσι θὰ μπορέση ν' ἀκούση καὶ νὰ μάθη τὰ πάντα.

— Αὐτὸ ἤθελα κι' ἐγὼ νὰ σᾶς παρακαλέσω, εἶπε ὁ Διάζ. Δὲν ξέρω ἂν ὁ 'Αντώνιο Μεδιάνας εἶνε ἀθῶος ἢ ἔνοχος. Ξέρω μόνον ὅτι εἶνε ἀρχηγός μου καὶ θέλω νὰ μείνω κοντά του, γιὰ νὰ τὸν ὑπερασπισθῶ ἐναντίον σας καὶ μ' αὐτὴ τὴ ζωή μου, ἂν εἶνε ἀθῶος. Ἂν πάλι εἶνε ἔνοχος, θὰ σκύψω τὸ κεφάλι μου καὶ δὲν θὰ φέρω καμμιὰ ἀντίρρησι στὴν ἀπόφασι ποὺ θὰ ἐκδώσετε ἐναντίον του.

— Πολὺ καλά, Διάζ. Θ' ἀκούσης καὶ θὰ κρίνης, ἀπάντησε ὁ Φάβιος.

— 'Ο ἄνθρωπος αὐτός, συνέχισε περίλυπος ὁ Διάζ, εἶνε ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ μεγάλους εὐγενεῖς τῆς 'Ισπανίας. Κι' ὅμως κεῖται δεμένος στὸ χῶμα, σὰν ἔσχατος κακοῦργος.

Τὶ εὐγενικὰ καὶ θλιβερὰ λόγια ἑνὸς ἀνδρὸς γενναίου, ὅπως ἦταν ὁ Διάζ, συγκίνησαν τὸν Φάβιο. Γύρισε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε:

— Λύσε τον, Διάζ. Μὴ θελήσεις ὅμως νὰ γλυτώσης ἀπ' τὴν ἐκδίκησι ἑνὸς υἱοῦ, τὸν δολοφόνο τῆς μητέρας του. Ἄς σοῦ ὑποσχεθεῖ ὁ δὸν 'Αντώνιο ὅτι δὲν θὰ φύγη, καὶ δεχόμαστε τὸν λόγο του.

— 'Ορκίζομαι ἐγὼ στὴν τιμή μου, ὅτι δὲν θὰ φύγη κ' ἀκόμα ὅτι δὲν θὰ τὸν βοηθήσω ἐγὼ νὰ δραπετεύση, εἶπε ὁ Διάζ.

Πλησίασε κατόπιν τὸν 'Αντώνιο Μεδιάνα κ' ἄρχισε νὰ τὸν ἐλευθερώνη ἀπ' τὰ δεσμά του.

'Ο Φάβιος παραμέρισε καὶ κάθησε περίλυπος σὲ μιὰ πόρτα. Ὅσο κι' ἂν εἶχε δίκηο, ὅσο κι' ἂν ἦταν δίκαιη ἡ ἐκδίκησί του, τὸν συνέτριβε ἡ σκέψις, ὅτι θὰ ἔχυνε τὸ αἷμα ἑνὸς ἀνθρώπου. Κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν —ἀλλοίμονο— θεῖος του!

Στὸ μεταξὺ αὐτό, ὁ Πέπες εἶχε γυρίσει καὶ κύτταζε περίεργα τὴν πυκνὴ δυάχλη ποὺ κατέβαινε γύρω τους, πυκνὴ σὰν σάβανο.

'Ο Βοναροζέ, ἀκουμπισμένος στὴν καραμπίνα του, ἄκουγε προσεκτικὰ τοὺς ὑπόπτους καὶ μυστηριώδεις θορύβους τοῦ δάσους.

Ὅταν ὁ 'Αντώνιο Μεδιάνα εἶδε τὸν Διάζ νὰ πλησιάζη κοντά του, γιὰ νὰ τὸν λύση, στήριξε ἐπάνω του τὸ περήφανο βλέμμα του καὶ τὸν ρώτησε:

— Μὲ πλησιάζεις σὰν φῶς ἢ σὰν ἐχθρός, Διάζ; Εἶσαι λοιπὸν κ' ἐσὺ σὰν ἐκείνους ποὺ βλέπουν μ' εὐχαρίστησι τὴ συμφορὰ τῶν ἰσχυρῶν, τοὺς ὁποίους ἐκολάκευαν πρίν;

— Εἶμα. ἀπὸ κείνους, ἀπακρίθηκε περήφανα ὁ Διάζ, ποὺ λυποῦνται καὶ ὑποστηρίζουν τοὺς δυνατοὺς ὅταν πέφτουν. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν θυμώνω γιὰ τὰ πικρὰ σου λόγια, δὸν 'Αντώνιο.

— Σ' εὐχαριστῶ! ψιθύρισε ὁ κόμης Μεδιάνας.

— Ὑποσχέθηκα στοὺς ἀντιπάλους σου πὼς δὲν θ' ἀποτειραθῆς νὰ φύγης, ἂν σὲ λύσω, συνέχισε ὁ Διάζ. Λὲν θὰ φύγης, ὁποιαδήποτε κι' ἂν θέναι ἡ ἀπόφασί τους γιὰ σένα. Σὲ γνωρίζω ἐξ ἄλλου καλά. Δὲν εἶται ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ποὺ φεύγουν μπρὸς στοὺς κινδύνους.

— Ἔκαμες πολὺ καλά, Διάζ, εἶπε ὁ δὸν 'Αντώνιο. Δὲν συνήθισα νὰ φεύγω πρὸ τῶν ἐχθρῶν μου. Ξέρεις μήπως τί πρόκειται νὰ συμβῆ;

— Οἱ ἀντίπαλοί σου λένε πὼς πρόκειται νὰ ἐκδικήσουν κάποιο φόνο. Ἑτοιμάζονται μάλιστα νὰ σὲ δικάσουν.

— Νὰ μὲ δικάσουν! ἀπάντησε περήφανα ὁ δὸν 'Αντώνιο. Ποτέ! Μπορεῖν νὰ μὲ δολοφονήσουν, ἀλλὰ δὲν θὰ τοὺς ἐπιτρέψω νὰ μὲ κρίνουν.

— Νὰ σὲ δολοφονήσουν! Ἂν θελήσουν νὰ τὸ κ' ἔν σύτε, θὰ σε ἀποθάνω μαζί σου. Ἂν ὅμως σὲ δικάσουν... Ἀλλὰ γιατί νὰ μιλᾶμε γιὰ τέτοια πράγματα; Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶσαι ἀθῶος τῶν ἐγκλημάτων, γιὰ τὰ ὁποῖα σὲ κατηγοροῦν.

— Ξέρω ποιὰ θέναι ἡ τύχη μου, εἶπε ὁ δὸν 'Αντώνιο. Τὸ ὄνειρό μου σβύνει γιὰ πάντα. Τί κρῦμα!...

Στὸ μεταξὺ αὐτὰ ὁ Βοναροζὲ καὶ ὁ Φάβιος ἐπῆγαν καὶ στάθηκαν στοὺς πρόποδες τοῦ λόφου ποὺ βρίσκοταν πλάϊ στὴν Κοιλάδα τοῦ Χρυσοῦ.

Στὸ μέρος αὐτὸ θὰ ἐδίκαζαν τὸν δὸν 'Αντώνιο Μεδιάνας.

'Ο Πέπες πλησίασε σὲ λίγο κοντά τους καὶ κατόπιν τοῦ ἔφτασαν ὁ Διάζ κ' ὁ 'Αντώνιο Μεδιάνας.

Οἱ τρεῖς κυνηγοὶ κάθησαν πάνω σὲ τρία μεγάλα λιθάρια ἡμικυκλικῶς, ἔτσι ὥστε νἄχουν στὴ μέση κ' ἐντελῶς ἐμπρός των τὸν κατηγορούμενο.

'Ο 'Αντώνιο Μεδιάνα στάθηκε παράμερα, μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, περήφανος κ' ἀκατάδεκτος, ὅπως πάντα.

'Ο Πέτρος Διάζ προχώρησε καὶ στάθηκε παράμερα, περιμένοντας ν' ἀκούση τὴν κατηγορία καὶ τὴν ἀπολογία τοῦ ἀρχηγοῦ των, γιὰ νὰ σχηματίση γνώμη.

'Ο Φάβιος, μὴ θέλοντας νὰ χύση τὸ αἷμα ἑνὸς Μεδιάνα, θέλησε στὴν ἀρχὴ νὰ σώση τὸν θεῖο του.

— Δὸν 'Αντώνιο Μεδιάνα, τοῦ εἶπε, ξέρεις γιατὶ κατηγορεῖσαι. Δικαιολογήσου λοιπόν.

Μὰ ὁ δὸν 'Αντώνιο κύτταξε τὸν νέο μὲ βλέμμα περήφανο καὶ ἄγριο καὶ τοῦ ἀπάντησε ἀπότομα:

— Δὲν ἔχω νὰ πῶ τίποτε, ἀχρεῖε!

Κατόπιν τῆς ἀπαντήσεώς του αὐτῆς, ὁ Φάβιος ἐγύρισε πρὸς τὸν Πέπε καὶ τοῦ εἶπε:

— Μίλησε, Πέπε. Πὲς ποιὸς εἶμαι. Πὲς ἀκόμα ποιὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖο κατηγοροῦμε καὶ γιατὶ τὸν κατηγοροῦμε.

'Ο Πέπες ἔριξε στὸν δὸν 'Αντώνιο ἕνα βλέμμα λύσσης καὶ εἶπε:

— Δὲν μὲ γνωρίζεις, 'Αντώνιο Μεδιάνα; Κι' ὅμως μὲ κατάτρεξες τόσο, γιὰ νὰ κοίνης τὸ ἔγκλημα ποὺ διέπραξες καὶ τὸ ὁποῖο ἐγνώριζα. Εἶμαι ὁ Πέπες ὁ 'Υπνυλός, κύριε κόμη. Θυμήσου καλύτερα. Μὲ κατάτρεξες τόσο! Θέλησες νὰ μ' ἐξοντώσης. Νὰ ὅμως ποὺ ξανασυναντηθήκαμε, δὸν 'Αντώνιο, ἐδῶ στὴν ἔρημο, μακρυὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. 'Ο νέος, τὸν ὁποῖο βρῖζες, κύριε κόμη, εἶνε ὁ ἀνεψιός σου, τοῦ ὁποίου τὴν μητέρα ἐδολοφόνησες. Δὲν ξέρω βέβαια, ἂν ὁ

κύριος Φάβιος Μεδιάνας ἔχει ὄρεξι νὰ σὲ συγχωρήση. Ἐγὼ ὅμως ὁρκίστηκα νὰ μὴ σὲ συγχωρήσω ποτέ.

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Πέπες χτύπησε μὲ λύσσα τὴν καραμπίνα του στὴ γῆ.

Τὰ λόγια κι' ἡ στάσις τοῦ Πέπε, ἔδωσαν στὸν δὸν Ἀντώνιο νὰ καταλάβη, πὼς ἡ θέσι του ἦτο τραγική. Δὲν εἶχε ἐλπίδα σωτηρίας.

— Δὸν Ἀντώνιο Μεδιάνα, ξανάπε ὁ Φάβιος, δὲν βρίσκεσαι ἐμπρὸς σὲ δαλοφόνους, ἀλλὰ σὲ δικαστάς. Ἀπολογήσου λοιπόν.

— Ν' ἀπολογηθῶ, ἀπάντησε ὁ δὸν Ἀντώνιο. Ὄχι, μὰ τὸ Θεό! Μάταν οἱ ὁμότιμοί μου ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ μὲ κρίνουν. Ν' ἀπολογηθῶ σὲ σᾶς; Σ' ἕνα δραπέτη τῶν φυλακῶν —κ' ἔδειξε τὸν Πέπε— καὶ σὲ σένα, ἕνα ζητιάνο, ποὺ νομίζεις πὼς εἶσαι ἀπ' τὸν οἶκο τῶν Μεδιάνα! Ἕνας μονάχα Μεδιάνας ὑπάρχει ἐδῶ κι' αὐτὸς εἶμ' ἐγώ.

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ Φάβιος. Θὰ σὲ δικάσουμε, ὅσο κι' ἂν ἀρνεῖσαι ν' ἀπολογηθῆς. Θὰ σὲ δικάσουμε σὰν τίμιοι κι' ἀμερόληπτοι δικασταί. Ὀρκίζομαι στὸ Θεὸ ποὺ μᾶς βλέπει αὐτὴ τὴ στιγμή, ὅτι δὲν ἔχω ἐναντίον σου οὔτε ἔχθρα, οὔτε μῖσος. Ἂν εἶσαι ἀθῶος, θὰ φύγης ἀπ' ἐδῶ ἐλεύθερα. Ἂν ὅμως εἶσαι ἔνοχος, θὰ τιμωρηθῆς σκληρά.

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Φαβίου μαλάκωσαν τὴν ὀργὴ τοῦ δὸν Ἀντώνιο. Ἴσως νὰ ἐγλύτωνε, ποιὸς ξέρει; Μήπως ὁ νέος αὐτὸς δὲν ἦταν ὁ ἀνεψιός του καὶ κληρονόμος του; Μήπως δὲν ἦταν τὸ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ σιζητήση μαζύ του;

— Καὶ γιὰ ποιὸ ἔγκλημα κατηγοροῦμαι; ρώτησε τὸν Φάβιο.

— Θὰ τὸ μάθης ἀμέσως, ἀπάντησε ὁ νέος καὶ τοῦ ἔδειξε μιὰ πέτρα νὰ καθήση.

— Οἱ κατηγορούμενοι δὲν κάθονται ἐμπρὸς στοὺς δικαστάς, εἶπε ὁ δὸν Ἀντώνιο κι' ἐγέλασε πικρά. Θὰ σταθῶ λοιπὸν ὄρθιος.

— Ἔστω, εἶπε ὁ Φάβιος. Καὶ τώρα ἀπάντησε μου. Εἶσαι σὺ πράγματι ὁ δὸν Ἀντώνιο, κόντης Μεδιάνας;

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ἀτόφια ὁ κατηγορούμενος.

Ἡ ἀπάντησί του αὐτὴ ἐλύπησε τὸν Φάβιο. Καταδεχόταν λοιπὸν νὰ λέη ψέματα ἕνας Μεδιάνας.

— Ἀλλὰ ποιὸς εἶσαι λοιπόν; ρώτησε τὸν κατηγορούμενο.

Μὰ ὁ δὸν Ἀντώνιο δὲν ἔλεγε ψέματα. Κι' ἀπάντησε ἀμέσως:

— Ὑπῆρξα ἄλλοτε ὁ κόμης δὸν Ἀντώνιο Μεδιάνας. Σήμερα ὀνομάζομαι δοὺξ Ἀρμάδα καὶ τὸν τίτλο αὐτὸ τὸν ἀπόκτησα μὲ τὸ ξίφος μου. Εἶνε ὁ τίτλος, τὸν ὁποῖο θ' ἀφήσω κληρονομιά, μαζὺ μὲ τὴ μεγάλη μου περιουσία, στὸν ἀπόγονο τῶν Μεδιάνα.

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τὰ εἶπε ὁ δὸν Ἀντώνιο σκοπίμως, γιὰ νὰ συγκινήση τὸν Φάβιο, μὰ ὁ νέος ἔμεινε ἀτάραχος.

— Πολὺ καλά, εἶπε. Θὰ μάθης, δοὺξ Ἀρμάδα, γιὰ ποιὸ ἔγκλημα κατηγορεῖσαι.

Γύρισε κατόπιν στὸ Βουαροζὲ καὶ τοῦ εἶπε:

— Λέγε, Βουαροζέ, τί ξέρεις.

Ὁ γηραιὸς κυνηγὸς σηκώθηκε ὄρθιος, ἔβγαλε τὸ πλατύγυρο καπέλλο του κ' ἄρχισε νὰ διηγῆται πῶς βρῆκε μέσα σὲ μιὰ βάρκα τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν πειρατὴς καὶ λαθρέμπορος, τὸν Φάβιο νὰ κλαίη τρομαγμένος καὶ τὴ μητέρα του δολοφονημένη.

— Πῆρα τὸ μικρό, συνέχισε ὁ Βουαροζέ, στὴν ἀγκαλιά μου καὶ μετέφερα τὴ δολοφονημένη ἀρχόντισσα στὴν ἀκτή. Ποιὸς ἔκαμε αὐτὸ τὸ ἀπάνθρωπο ἔγκλημα, δὲν ξέρω.

Ξαναφόρεσε κατόπιν τὸ καπέλλο του καὶ κάθησε στὴ θέσι του.

Ἡ ὄψις τοῦ Φαβίου εἶχε σκοτεινιάσει. Τὰ μάτια του ἄστραφταν.

Γύρισε ἀργὰ πρ'ς τὸν Πέπε καὶ τοῦ εἶπε:

— Καὶ τώρα, πάλι ἡ σειρά σου, Πέπε. Πὲς ὅ,τι ἔχεις νὰ πῆς ἀκόμα.

Ὁ Πέπες σηκώθηκε ὄρθιος κι' ἄρχισε νὰ ἐξιστορῆ τὰ δραματικὰ γεγονότα τῆς ἀπαισίας ἐκείνης νυκτὸς ποὺ φύλαγε σκοπὸς στὴν Ἐλαγχόβη καὶ τὰ ὁποῖα γνωρίζουμε. Ἀνέφερε πῶς βγῆκε νύχτα στὴν ἀκτὴ ὁ δὸν Ἀντώνιο μὲ τοὺς ἀνθρώπους του καὶ πῶς διεπράχθη τὸ ἔγκλημα.

— Τὸ πρωί, συνέχισε, ὅταν βρήκαμε τὸ πτῶμα τῆς μητέρας τοῦ Φαβίου στὴν ἀκτή, κατάλαβα ἀμέσως τί εἶχε συμβεῖ καὶ πάγωσα ἀπὸ φρίκη. Εἶχα γίνει, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, συνένοχος σ' ἕνα φρικαλέο κι' ἀπάνθρωπο κακούργημα. Θέλησα τότε νὰ ἐξιλεωθῶ γιὰ τὴν πράξι μου καὶ ζήτησα νὰ βρῶ τὸν μικρὸ Φάβιο. Μὰ ὁ Φάβιος εἶχε γίνει ἄφαντος. Τὸν εἶχε πάρει μαζύ του, ὅπως ἀπόδειξε μ' ὅσα εἶπε ὁ Βουαροζέ. Ἀποφάσισα λοιπὸν νὰ καταγγείλω στὶς ἀρχὲς τὸν δράστη τοῦ ἐγκλήματος, τὸν δὸν Ἀντώνιο Μεδιάνα. Μὰ μόλις τόλμησα νὰ τὸ κάμω αὐτό, ὁ δὸν Ἀντώνιο μὲ κυνήγησε καὶ μὲ κατέτρεξε ἄγρια. Τράβηξα τὰ πάνδεινα ἐξ αἰτίας του. Μὰ ἡ στιγμὴ τῆς τιμωρίας ἔφτασε!....

Μόλις ὁ Πέπες τελείωσε, κάθησε πάλι στὴ θέσι του.

Ὁ Φάβιος γύρισε τώρα πρὸς τὸν δὸν Ἀντώνιο καὶ τοῦ εἶπε:

— Τί ἔχεις νὰ πῆς γιὰ ὅλ' αὐτά, κόμη Μεδιάνα, δοὺξ Ἀρμάδα;

— Τίποτε; ἀπάντησε ξερὰ ὁ δὸν Ἀντώνιο.

— Τίποτε; εἶπε ὁ Φάβιος. Δὲν δικαιολογεῖσαι; Πὲς μιὰ λέξι, βεβαίωσε μας, ὅτι ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶν' ἀλήθεια, ὅτι ἄδικα σὲ ὑποπτεύθηκαν καὶ ὁρκίζομαι στὴν ψυχὴ τῆς μητέρας μου, ὅτι θὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγης ἐλεύθερος, ὅτι θὰ σὲ πιστέψω.

— Δὲν ἔχω νὰ πῶ τίποτε, ξανάπε ὁ δὸν Ἀντώνιο.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκριβῶς, μιὰ ἀπαισία κραυγὴ τρόμου ἀντήχησε ἀπ' τὸ μέρος ποὺ βρισκόντουσαν οἱ γκρεμοί, πίσω ἀπ' τὸ λόφο τῆς Κοιλάδος τοῦ Χρυσοῦ, μιὰ κραυγὴ λύσσας κι' ἀπελπισίας.

Ὅλοι στάθηκαν βουβοί κι' ἀνήσυχοι.

Τί συνέβαινε πίσω ἀπ' τὸ λόφο, πρὸς τὸ μέρος τοῦ καταρράκτου;

Ἀφυγκράστηκαν ἀρκετὰ δευτερόλεπτα, μὰ δὲν ἄκουσαν πειὰ τίποτε ἄλλο....

Ἡ ἴδια νεκρικὴ σιωπὴ ἀπλώθηκε καὶ πάλι γύρω τους.

— Θὰ μάθουμε σὲ λίγο τί συμβαίνει, εἶπε ὁ Βουαροζέ. Ἂς τελειώνουμε πρὸς τὸ παρόν.

Πραγματικῶς δὲν εἶχαν καιρὸ γιὰ χάσιμο. Τρομεροὶ κίνδυνοι τοὺς τριγύριζαν ἀπὸ παντοῦ.

Ὁ Φάβιος στήριξε τὸ βλέμμα του πάνω στὸν δὸν Ἀντώνιο, περιμένοντας ἀνυπόμονα τὴν ἀπολογία του.

Γιατὶ δὲν ἐδικαιολογεῖτο; Ἔτσι δὲν θὰ τὸν ἐσκότωναν, δὲν θὰ ἦταν ἀναγκασμένος νὰ χύση τὸ αἷμα ἑνὸς συγγενοῦς του.

Μὰ ὁ δὸν Ἀντώνιο σιωποῦσε.

Ὁ Πέτρος Διάζ, βέβαιος πλέον ὅτι ὁ δὸν Ἀντώνιο ἦταν πραγματικῶς ἔνοχος, πλησίασε τοὺς τρεῖς κυνηγοὺς καὶ εἶπε:

— Ἄκουσα, κύριοι, τὶς κατηγορίες σας ἐναντίον τοῦ ἀρχηγοῦ μου. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ δίκηο βρίσκεται μὲ τὸ μέρος σας. Μοῦ ἐπιτρέπεται ὅμως μιὰ τελευταία ἐρώτησι;

— Λέγε ἐλεύθερα, τοῦ ἀπάντησε ὁ Πέπες.

— Ἤθελα νὰ ρωτήσω, κύριοι, ἂν εἶσθε βέβαιοι, ὅτι ὁ Φάβιος εἶνε ὁ πραγματικὸς ἀπόγονος τῶν Μεδιάνα. Ποιὸς τὸ βεβαιώνει αὐτό; Κι' ἂν τὸ παιδὶ ἐκεῖνο χάθηκε καὶ κάνετε λάθος;

— Τὸ βεβαιώνω ἐγώ, εἶπε ὁ Βουαροζέ, σηκωνόμενος ἐπάνω. Ὀρκίζομαι στὸν Θεό, ποὺ μᾶς ἀκούει τὴ στιγμὴ αὐτή, ὅτι ὁ νέος αὐτὸς εἶνε ὁ Φάβιος Μεδιάνας.

Τὰ λόγια τοῦ γηραιοῦ κυνηγοῦ ἔπεισαν ἀπολύτως τὸν γεναῖο Μεξικανό.

— Δὲν ἔχω νὰ πῶ τίποτε ἄλλο πειά, ψιθύρισε. Ἐπιτρέψτε μου νὰ φύγω. Δὲν θέλω νὰ παρευρεθῶ στὸν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀρχηγός μου.

— Εἶσ' ἐλεύθερος, Διάζ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Φάβιος.

Ὁ Πέτρος Διάζ πλησίασε περίλυπος τὸν δὸν Ἀντώνιο καὶ σκύβοντας ἐμπρός του, τοῦ φίλησε τὸ χέρι.

Δὲν τοῦ εἶπε λέξι. Τὸν ἔπνιγε ἡ λύπη....

Προχώρησε ἔπειτα ὥς τὸ μέρος ποὺ ἔβοσκε τὸ ἄλογό του, τὸ χάϊδεψε στὴ χαίτη κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ καβαλλικέψη καὶ νὰ φύγη.

Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ Φάβιος σηκώθηκε ἐπάνω, ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του καὶ τὸ κάρφωσε ἐμπρὸς στὸν δὸν Ἀντώνιο, στὸ ἔδαφος.

— Δὸν Ἀντώνιο, εἶπε στὸν κατηγορούμενο, περιμένω τὴν ἀπάντησί σου, τὴν ἀπολογία σου σ' ὅσα σὲ κατηγόρησαν οἱ δυὸ σύντροφοί μου. Κίτταξε τὸ μαχαίρι αὐτό. Ὁ ἴσκιος του πέφτει ὥς μισὴ σπιθαμὴ πάνω στὴ γῆ. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, ὅσο ὁ ἥλιος προχωρεῖ στὸ στερέωμα, ὁ ἴσκιος του θὰ μικραίνη καὶ τέλος θὰ χαθῆ ἐντελῶς. Ἂν ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ χαθῆ ὁ ἴσκιος, δὲν ἀπαντήσης, δὲν θὰ περιμένουμε πειὰ τὴν ἀπολογία σου καὶ θὰ βγάλουμε τὴν ἀπόφασί μας.

Ἀπόλυτη γαλήνη, γαλήνη νεκρικὴ ἁπλωνόταν γύρω....

Ὁ δὸν Ἀντώνιο ἔστεκε ὄρθιος, περήφανος, περιμένοντας ψύχραιμα τὸ τέλος του, ὅπως ἄρμοζε σ' ἕναν μεγιστάνα, σὰν κι' αὐτόν.

Κανεὶς δὲν μιλοῦσε....

Ὁ Φάβιος εἶχε σκύψει τὸ κεφάλι στὸ στῆθος του κι' ἦταν βυθισμένος σὲ σκέψεις. Τὸ δρᾶμα, τὸ ὁποῖο θὰ συνέβαινε σὲ λίγην ὥρα, τὸν συνέπριβε.

Ὁ Βουαροζὲ κύτταζε ἀνήσυχα πρὸς τὴ ζούγκλα, προσέχοντας καὶ στοὺς παραμικροὺς τῆς θορύβους.

Μόνο ὁ Πέπες κρατοῦσε καρφωμένα τὰ μάτια του ἐπάνω στὸν δὸν Ἀντώνιο, σὰν νὰ ζητοῦσε κατὰ τὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμὴ νὰ διαβάση στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς τοῦ δὸν Ἀντώνιο.

(Ἀκολουθεῖ)

Λόγω πληθώρας ὕλης, ἡ συνέχεια τῶν ἀναμνήσεων τοῦ κ. Ἀθ. Ζερβοπούλου «ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ», στὸ προσεχὲς φύλλο.